

Qeverisja

Raportimi i Buxhetit, Kontabilitetit dhe Statistikave Fiskale - Si të barazohen dallimet

Punëtorja PULSAR, Batumi, Gjeorgji

Khuram Faruk
Specialist i Lartë i Qeverisjes

kfarooq@worldbank.org

WORLD BANK GROUP
Governance

7 qershor 2023

Rendi i ditës

1. Çka – Cilat janë raportet kryesore në Qeveri
2. Pse – Çështjet kryesore në barazimin e raporteve buxhetore, fiskale dhe të kontabilitetit
3. Si - Si i kanë adresuar qeveritë këto çështje:
 - » Konsolidimi
 - » Skema e llogarive
 - » Tranzicioni akrual
 - » Veglat teknologjike (GovTech)
 - » Marrëveshjet institucionale

Cilat janë raportet fiskale?

Raportet e Ekzekutimit të Buxhetit

- ✓ Qëllimi: Kontrolli
- ✓ Raportet e rezultateve të buxhetit
 - ✓ Të ardhurat
 - ✓ Shpenzimet
 - ✓ Agregatët e tjerë fiskalë

Manuali i Raporteve të Statistikave Fiskale GFS

- ✓ Qëllimi: Politika Fiskale
- ✓ Raporti i Operacioneve Fiskale
- ✓ Klasifikimi funksional
- ✓ Klasifikimi ekonomik

Pasqyrat Financiare SNKSP

- ✓ Qëllimi: Kontrolli, Përgjegjësia
- ✓ Pozicioni financiar
- ✓ Performanca
- ✓ Ndryshimet në aktivet neto
- ✓ Flukset e parasë
- ✓ Krahasimi i buxhetit
- ✓ Shënimet

Çështja kryesore për raportimin buxhetor, statistikor dhe financiar

1. Koncepti i njësisë ekonomike konsoliduese nuk përputhet qartë me standardet ndërkombëtare: SNKSP, GFS? Koncepti i kontrollit kundrejt perspektivës së politikës fiskale

4. Procedurat e kontabilitetit janë të dobëta dhe të pazbatuara: procedurat e harmonizimit, procedurat e mbylljes, procedurat e kliringut brenda qeverisë.

2. Sisteme të veçanta për menaxhimin e buxhetit dhe kontabilitetit: i njëjti transaksion regjistrohet dy herë

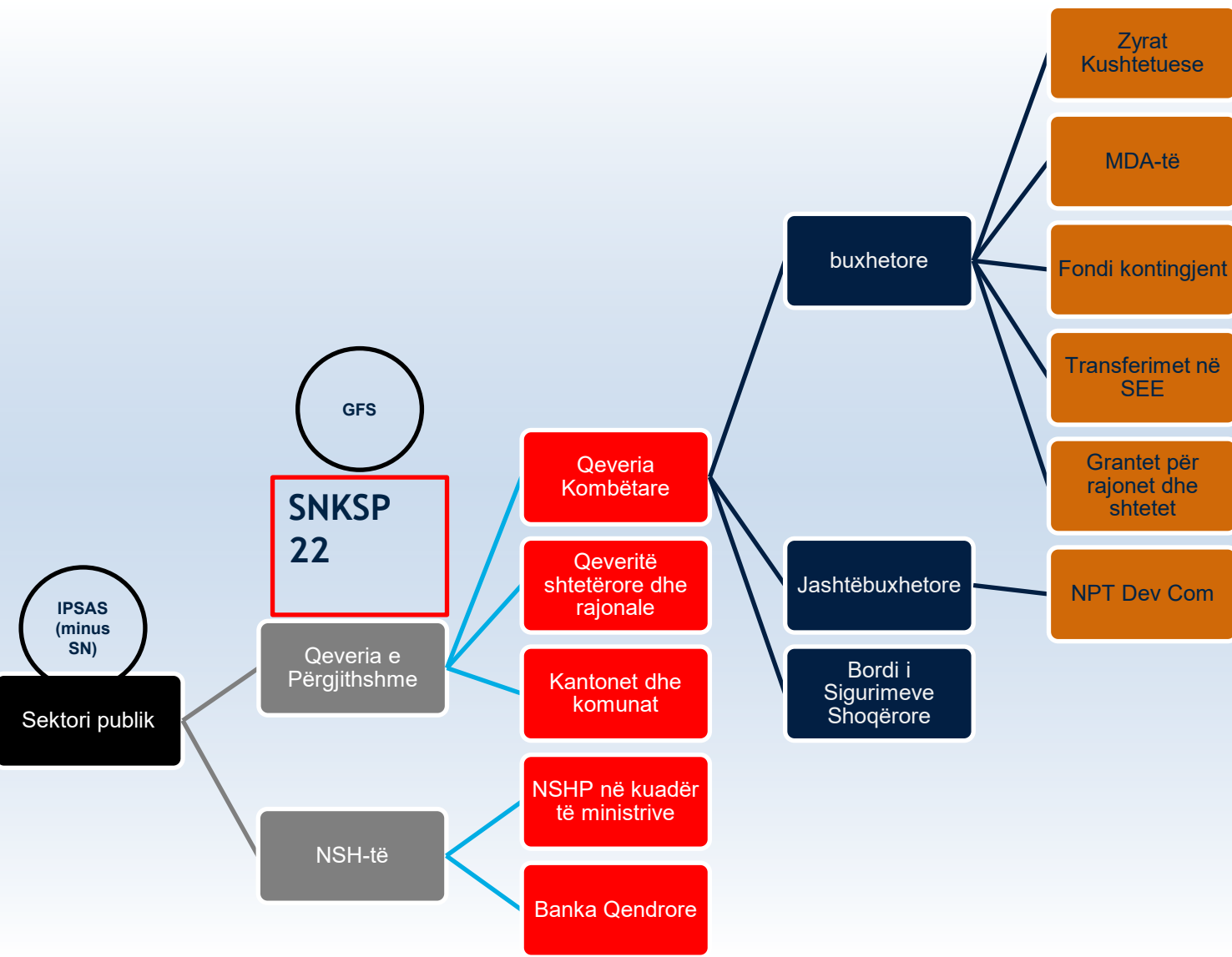
5. Interpretimi i kodeve speciale që kërkojnë udhëzime nuk është pjesë e manualit të klasifikimit

Arsyet: Boshllëqet funksionale në IFMIS: transaksione jomonetare si zhvlerësimi, shlyerjet, amortizimi, sistemet e menaxhimit të inventarit

3. Çështjet me planin kontabël: segmentet nuk janë koherente nga brenda – kodet e dyfishta – klasifikimi shumë i detajuar i programeve, interpretimi i kodeve të caktuara, përzgjedhja manuale e kodeve

6. Sisteme të shumta IFMI që mbajnë klasifikime të llogarive buxhetore të cilat nuk janë të standardizuara, të qëndrueshme dhe të harmonizuara

Konsolidimi - Bazat Statistikore të Raportimit Financiar konvergon SNKSP me standardet GFS

Grafiku i llogarive ofron bazat për raportimin statistikor dhe financiar:

Standardet Ndërkombëtare - *Manuali i Statistikave të Financave të Qeverisë 2014 (GFSM 2014)*

Raportimi Financiar

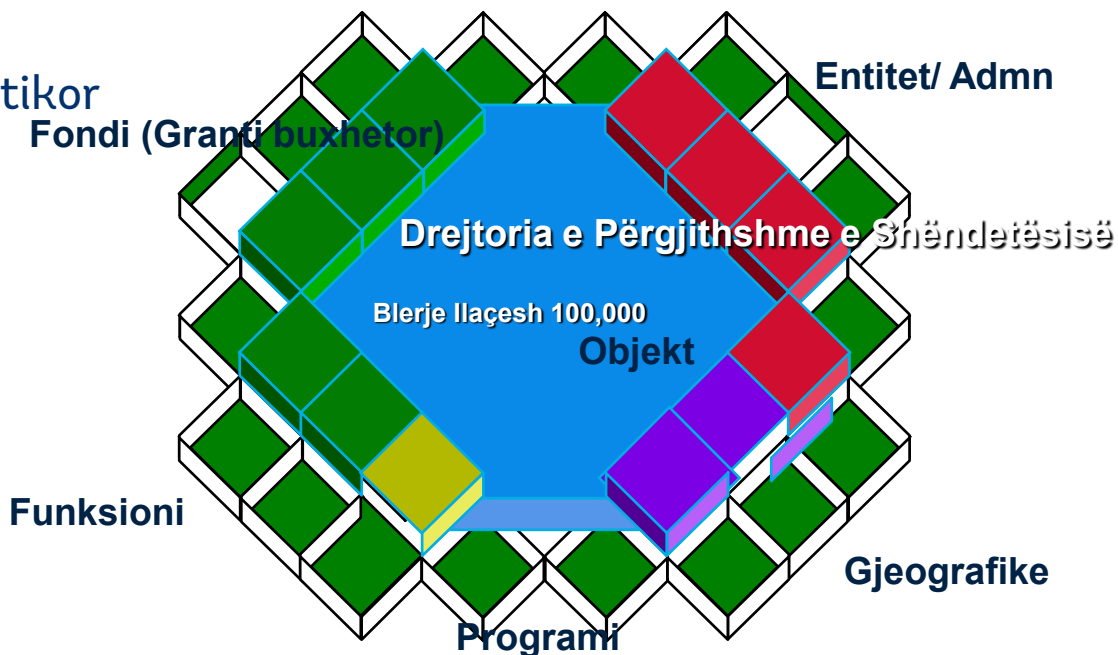
- Ekonomik

GFSM 2014 është harmonizuar me përditësimet në manuale dhe udhëzues të tjerë statistikorë makroekonomikë, të tillë si Sistemi gjithëpërfshirës *i Llogarive Kombëtare 2008 (2008 SNA)*

Burimi: FMN

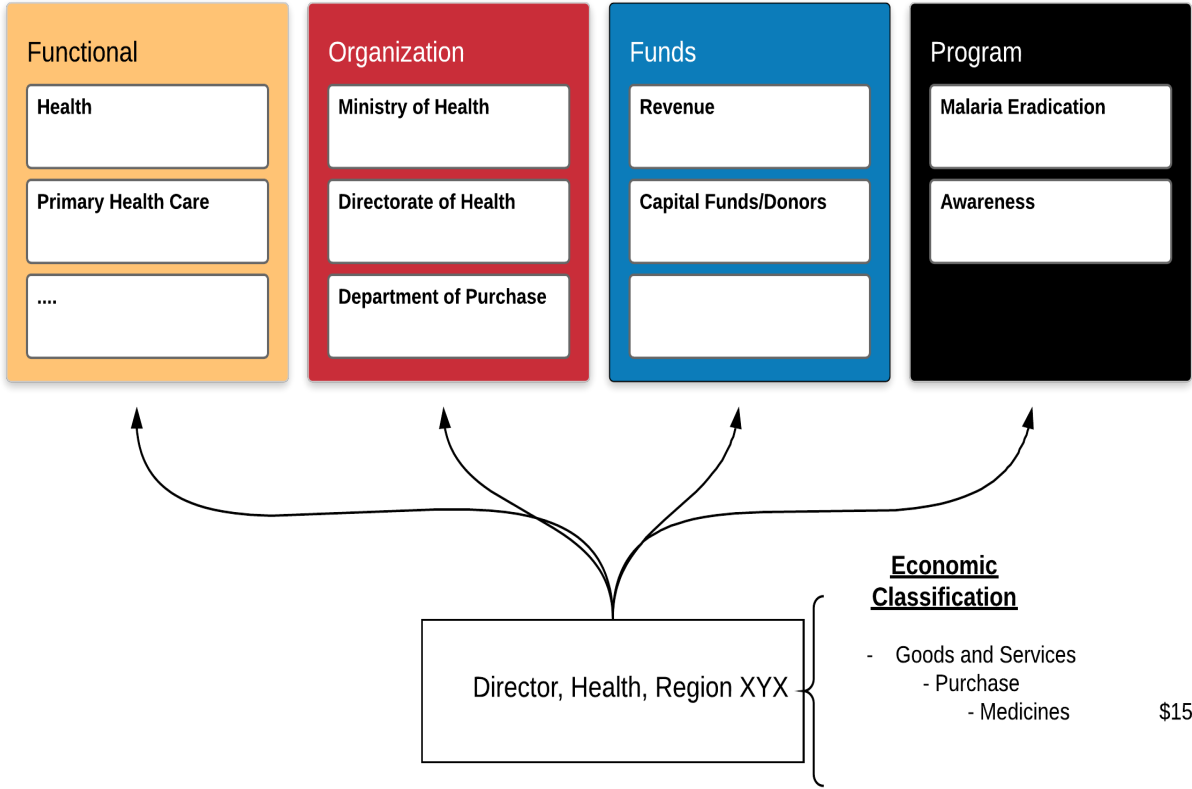
Raportimi Buxhetor dhe Statistikor

- FunkSIONAL
- Administrata
- Programi
- Burimi i fondeve
- Gjeografike
- Përfituesi

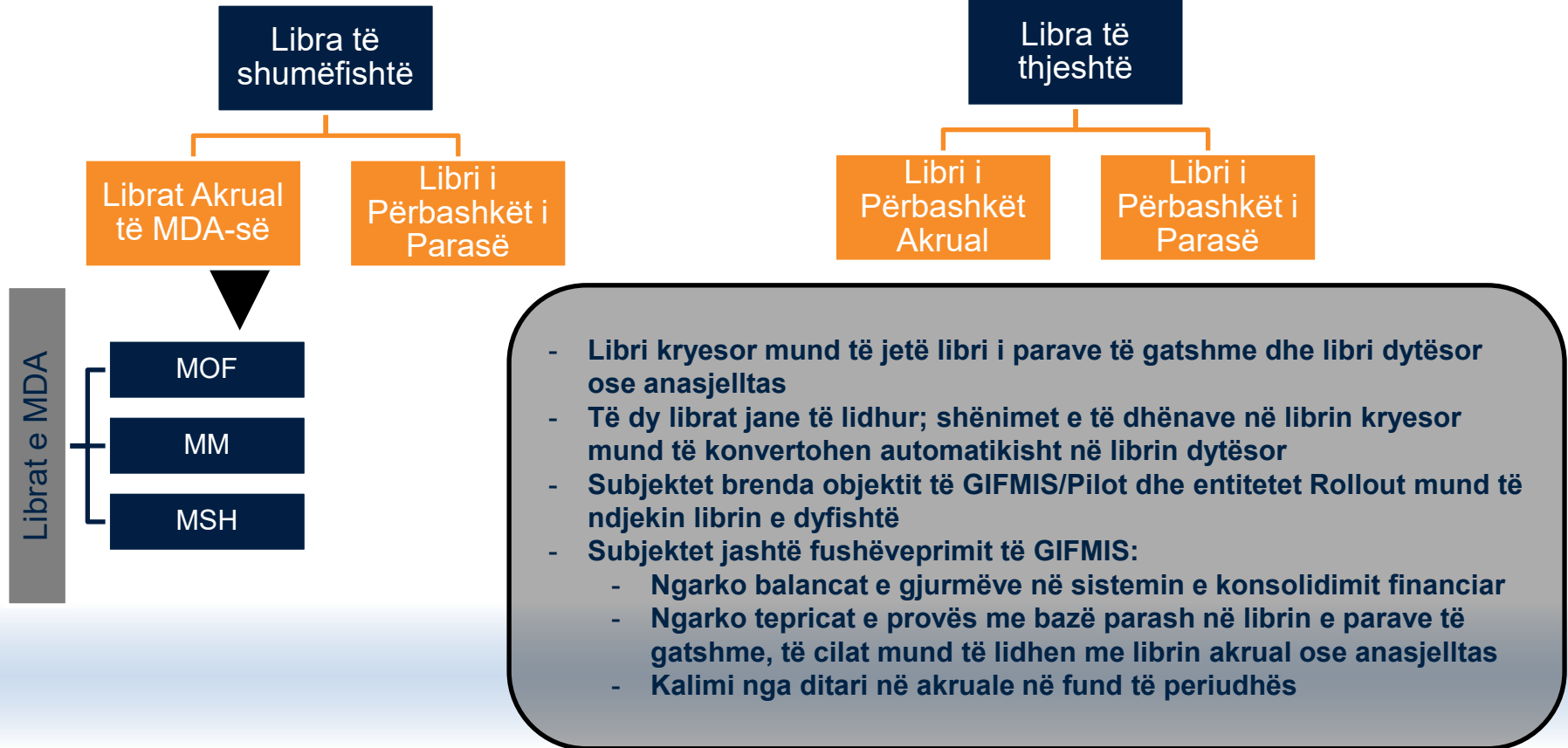
Konsistenca e brendshme e planit kontabël mund të minimizojë çështjet e harmonizimit

Burimi i raportimit statistikor janë të dhënat e kontabilitetit

- SNKSP nuk përshkruan ndonjë klasifikim, por kërkon dhënie informacionesh shpjeguese.
- Manuali GFS përshkruan klasifikimin, por vetëm për dy segmente: funksional dhe ekonomik
- Klasifikimi ekonomik GFS mund të përshtatet për të siguruar marrjen e informacionit mbi kodet e nevojshme për zbulimet e IPSAS

GFS dhe SNKSP bazohen në akruale; Teknologjia mund të lehtësojë kalimin në llogaritje - Qasja e „Librit të Dyfishtë“

Raporti i GFS mbi Operacionet Qeveritare ka burime të shumta të dhënash

- Sisteme me shumë burime
- Konsolidimi i Qeverisë së Përgjithshme
- CoA e unifikuar kritike

	20X2	20X1
Revenue		
Taxes	X	X
Fees, fines, penalties and licenses	X	X
Revenue from exchange transactions	X	X
Transfers from other government entities	X	X
Other revenue	X	X
Total revenue	<u>X</u>	<u>X</u>
Expenses		
General public services	(X)	(X)
Defense	(X)	(X)
Public order and safety	(X)	(X)
Education	(X)	(X)
Health	(X)	(X)
Social protection	(X)	(X)
Housing and community amenities	(X)	(X)
Recreational, cultural and religion	(X)	(X)
Economic affairs	(X)	(X)
Environmental protection	(X)	(X)
Other expenses	(X)	(X)
Finance costs	(X)	(X)
Total expenses	<u>(X)</u>	<u>(X)</u>
Share of surplus of associates *	<u>X</u>	<u>X</u>
Surplus/(deficit) for the period	<u><u>X</u></u>	<u><u>X</u></u>
Attributable to:		
Owners of the controlling entity	X	X
Minority interests	X	X
	<u>X</u>	<u>X</u>

Cilat janë opsionet e GovTech për konsolidim

Excel

- ✓ Asnjë gjurmë auditimi
- ✓ Vështirë për tu ruajtur
- ✓ E prirur për gabime

Baza e të dhënave

- ✓ Varësia nga ekspertët e TI - ekipet e konsolidimit të kontabilitetit nuk e zotërojnë atë në përgjithësi
- ✓ Devijim nga praktikat e mira
- ✓ Vështirë për auditorët për të audituar

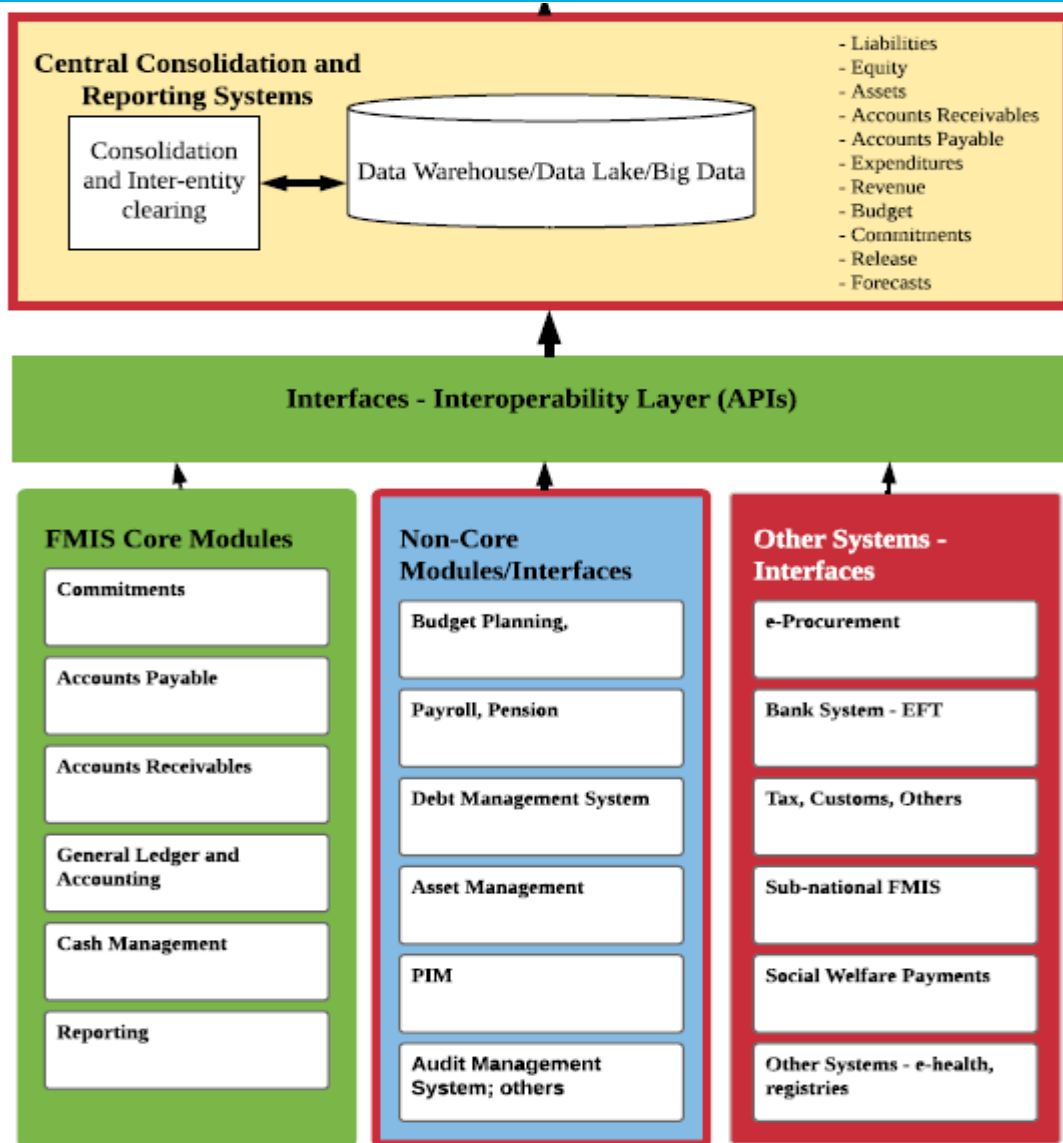
Mjetet e Konsolidimit Financiar

- ✓ Në pronësi të personelit të konsolidimit të kontabilitetit
- ✓ Kontrollat standarde dhe procedurat e konsolidimit si mbyllja e fundvitit, kliringu, etj
- ✓ Zbatim më i shpejtë dhe mirëmbajtje më e lehtë

81 për qind e korporatave të mëdha përdorin mjete të konsolidimit financiar

Zbatimi i një sistemi konsolidimi dhe raportimi për të prodhuar raporte fiskale dhe financiare

1. Shitësit kryesorë ERP kanë një sistem të veçantë konsolidimi: SAP BPC, Oracle Hyperion, PeopleSoft GL për konsolidim
2. Këto sisteme heqin ngarkesën nga IFMIS bazë dhe mbrojnë performancën e tij
3. Gjithashtu kanë funksionalitete për qëllime të veçanta
4. Bilanci i gjurmës nga sistemet burimore bazë mund të thjeshtojë konsolidimin
5. Skema kontabël e standardizuar në nivel më të lartë kritik për konsolidimin

SI MUND TË ARRIHET UNIFORMITETI I RAPORTIMIT FISKAL DHE ATIJ FINANCIAR

1. Një njësi e centralizuar dhe analitike konsolidimi punon ngushtë me buxhetin dhe stafin e kontabilitetit për konsolidimin dhe raportimin analitik
2. Subjekti i centralizuar për të përshkruar UCOA ka mandatin ligjor; COA është i qëndrueshëm nga brenda
3. Sistemet e TI-së për të siguruar pajtueshmërinë – Menaxhimi i të Dhënave dhe Shërbimet e Pajtueshmërisë (Modeli i SHBA)
4. Specifikat e standardizuara për IFMIS të përshkruara nga entiteti qendror me SC për të gjitha sistemet për të siguruar pajtueshmërinë - Portugalia planifikon ta miratojë këtë
5. IFMIS që përdorin të gjithë – Modeli i Ruisë dhe Francës

Diskutim

Programi dhe aktivitetet – një shembull tjetër i problemeve të zakonshme

GFS kërkon detaje të interesit ndërsa IPSAS jep informacione shpjeguese mbi koston e financimit

Expenses (account numbers 50000 - 54999)

53100 Interest Expense

53101 Interest – To nonresidents

53102 Interest– To residents other than public sector

53103 Interest - To other general government units

53103.1 To other budgetary central government units

53103.2 To extra budgetary central government units

53103.3 To social security funds

53103.4 To state governments

53103.5 To local authorities

53104 Interest– To public corporations

53104.1 To financial public corporations

53104.2 To nonfinancial public corporations